

Valimisliit Ranna-Viru seisukohad ja eesmärgid

Meie eesmärgiks on Viru-Nigula valla tasakaalustatud areng, mille tagab eelkõige ühine nägemus uuest vallast ja üksteisega arvestamine selle eesmärgi poole liikumisel. Usume siiralt demokraatliku ja kaasava vallajuhtimise ainuvõimalikkusesse ning lähtume oma püüetes valimisliidu liikmete pikaajalistest kogemustest, avatud maailmavaatest ja kogukonnatunnetusest.

Olulisimaks väljakutseks eeloleval neljal aastal on olnud omavalitsuste ühinemisega lõpule jõudmine. Kuigi läbirääkimised toimusid juba 2016. aasta teises pooles ning leping allkirjastati 30. detsembril, ootab suur töö meid veel ees. Lubame, et teeme seda tööd vastutustundega ja pühendunult. Nõnda, et meie igapäevane elukorraldus minimaalselt kannataks. Lähtume eelkõige ühinemislepingust, aga ka oma senistest kogemustest.

Ühinemine tuleb lõpuni viia vastavalt senistele kokkulepetele!

1. Haridus, kultuur ja sport

Meie peamiseks eesmärgiks on valdkonna tasakaalustatud areng. Oleme seisukohal, et väikeses omavalitsuses on haridusasutused kogukonna südameks. Seetõttu lubame, et ka uues omavalitsuses on meie kodanikele tagatud kodulähedased lasteaiakohad ning kvaliteetne ja laste erivajadusi arvestav põhi- ja huviharidus. Ankrusse jäämiseks vajab noor pere selle kohta garantiid.

Toetame riigigümnaasiumite rajamise ideed, kuid eelistame jätkata Kundas gümnaasiumihariduse andmist. Siinne gümnaasiumiharidus on konkurentsivõimeline, arengutõuke annaks senisest veelgi enam just põhiainetele keskendumine.

Hoolitseme selle eest, et Aseri koolile rekonstrueerimiseks eraldatud vahendid saaksid võimalikult tõhusalt kasutatud, et koolipere tunneks väärt tulemuste üle aastaid rõõmu. Tagame stabiilsed investeeringud kõikidesse haridusasutustesse. Arvestame ka oluliselt enam erinevate hariduslike ja füüsiliste erivajadustega.

Oluliseks väljakutseks on haridus- ja kultuurivaldkonna töötajate palgakorralduse ühtlustamine. Oleme valmis alustama läbirääkimisi ning sõlmima valla haridus- ja kultuuritöötajatega kollektiivlepingu. Stabiilsuse ja töö kvaliteedi tagamiseks on ka neil vaja täiendavaid garantiisid. Stabiilne keskkond tagab omakorda pädeva ja pühendunud õpetajaskonna püsimise.

Jätkame õpilasliinide toetamist senistel alustel, samuti tagame valla noortele transpordi, osalemaks huvitegevuses erinevates paikades üle terve valla ning saamaks osa olemasolevatest võimalustest (nt Kunda spordikeskus).

Loome õigusliku raamistiku, moodustamaks Viru-Nigula valla noorte volikogu ning võimaldamaks sellel vallavolikogu töös kaasa rääkida. Noorte volikogu esmaseks väljakutseks võiks olla ühtse noorsootöö kava väljatöötamine. Toetame noortetubade/noortekeskuste tegevust ning edasiarendamist.

Seame endale ülesandeks korrastada spordiväljakud Aseris, Viru-Nigulas ja Kundas. Korras jooksurajad, hooldatud palliplatsid ja kaasaegsed tegevusväljakud aitavad kodanikel aktiivselt ja väärikalt oma tervise eest hoolt kanda.

Toetame igati erinevaid projekte, mille eesmärgiks on meie piirkonna kultuuripärandi jäädvustamine ja tutvustamine. Samuti ettevõtmisi, mis aitavad kaasa uue valla identiteedi kujundamisele. Kuna 2018. aastal möödub 375 aastat Viru-Nigula kihelkonna hariduselu teadaolevast algusest, tähistame seda kui uue valla jaoks olulist teetähist.

1. Tagame vallakodanikule kodulähedase lasteaiakoha, põhi- ja huvihariduse, loome transpordivõimalused huvitegevuses osalemiseks.
2. Muudame huvihariduse rahastamise tõhusamaks ning laste- ja noortekeskseks.
3. Kutsume kokku noorte volikogu ning anname neile reaalse võimaluse valla elukorralduses kaasa rääkida.
4. Anname haridus- ja kultuuritöötajatele kollektiivlepinguga täiendavad garantiid.
5. Tagame stabiilsed investeringud valdkondlikesse rajatistesse.

2. Sotsiaalne heaolu ja turvalisus

Äärealade ja väiksemate piirkondade inimeste ohutust ja turvatunnet aitavad kujundada vabatahtlikud, olgu nendeks siis päästjad, abipolitseinikud või naabrivalvesse koondunud kogukonnaliikmed. Seetõttu peame oluliseks nende tegevuse stabiilset toetamist ka kohaliku omavalitsuse poolt, mis omakorda tagab nende jätkusuutliku tegevuse ning lisab võimalusi nende kaasamiseks ennetustöösse ja muudesse tegemistesse.

Kaardistame koostöös Päästeametiga meie valla territooriumil potentsiaalsed ohukohad, tähistame need nõuetekohaselt ning alustame likvideerimisega. Samas mõõname, et pelgalt avalike vahendite arvelt eraomanikele kuuluvaid probleeme likvideerida ei tohiks. Lahenduseks on tõhus KOV järelevalve ning koostöö eraomanike ja vallavalitsuse vahel. Tagame tõhusa järelevalve ka muudes KOV pädevusse kuuluvates valdkondades ning seda üle terve valla, mitte pelgalt tiheasustusaladel.

Toetame kohalike koguduste tegevust, tagamaks nende poolt pakutavaid hingehoiu teenuseid. Meie sooviks on luua väärikas partnersuhe ning seeläbi veelgi tõhusam sotsiaaltöö. Reformimist vajavad ka meie sotsiaaltoetused. Kitsastes oludes tuleb muutuda oluliselt vajaduspõhisemaks. Plaanime vajalikud muudatused erinevaid huvigruppe kaasates ellu viia aastaga, senikaua jätkata toetuste maksmist piirkondade põhiselt senisel määral.

Rahvastiku vananemine on väljakutse, mis vajab paindlikke sotsiaalteenuseid. Vallavalitsuse ja erinevate koostööpartnerite poolt pakutavad koduhooldus, koduõendus ja sotsiaaltransport on märksõnad, mille abil saaksid inimesed võimalikult kaua oma lähedaste keskel viibida ning väärikalt vananeda.

Eakate vallakodanike hääl peab senisest enam ka erinevate pikaajaliste plaanide koostamisel kõlama. Üheks meie poolt toetatavaks lahenduseks on vallavolikogu eakate nõukogu kokkukutsumine. Meie aktiivsed pensionärid on seda võimalust ammu oodanud ning lahendust pole keeruline teostada.

1. Tagame koostöös Päästeametiga vallakodanikele kiire abi ja ohutuse.
2. Muudame kodukoha ümbruse ohutuks ja turvaliseks.
3. Tagame vallateenuste kättesaadavuse Aseri, Viru-Nigula ja Kunda teenusekeskustes.
4. Viime ellu valla sotsiaaltoetuste reformi, muudame toetused senisest vajaduspõhisemaks.
5. Muudame kohaliku omavalitsuse poolt pakutavad sotsiaalteenused paindlikumaks, tagamaks väärika vananemise eelkõige oma lähedaste keskel.

3. Maaelu ja külaliikumine

Üheks olulisemaks küsimuseks uues omavalitsuses on maaelu ja külaliikumise toetamine. Vastasel korral võime avastada end ühel hetkel olukorras, kus külades on vaid suvekodud ning reaalne elu on välja surnud. Sellest tulenevalt tagame kõikide kogukondade kaasamise ka olulistesse otsustusprotsessidesse. Moodustame vallavolikogu juurde volikogu komisjonidega sarnastel alustel töötava külavanemate kogu, kelle esimeseks ülesandeks on töö uue üldplaneeringu ning arengustrateegiaga.

Kehtestame vallas tegutsevatele aktiivsetele mittetulundusühingutele tegevustoetuse ning aitame külaseltside kasutuses olevaid seltsimajade ja külatubade ülalpidamisega seotud püsikuludid katta. Kooskõimise võimalused peavad olema tagatud ka maapiirkondades. Toetame meie seltse igakülgset ka nõuga – võimalike rahastusallikate leidmisel, vajadusel ja võimalusel ka projektide omaosaluste katmisel.

Jätkame õpilasliinide toetamist senistel alustel, samuti tagame valla noortele transpordi, osalemaks huvitegevuses erinevates paikades üle terve valla ning saamaks osa olemasolevatest võimalustest (nt Kunda spordikeskus). Positiivse tagasiside ning aegade sobivusel avame tolle liini ka kõikidele teistele huvilistele.

1. Loomme vallavolikogu juurde külavanemate kogu.
2. Kehtestame aktiivsetele mittetulundusühingutele tegevustoetuse.
3. Toetame seltsimajade ja külatubade püsikulude katmist.
4. Loomme transpordivõimalused huvitegevuses osalemiseks ning keskuste vahel liikumiseks.

4. Ettevõtlus ja turism

Oleme uhked oma ettevõtete üle – aastate jooksul on enamik neist tõestanud hoolivust oma kodukandi inimeste ja keskkonna suhtes. Taoline väärikas ja üksteist mõistev koostöö peab jätkuma ka edaspidi. Tagame selleks asjaliku, konkreetse ja ladusa asjaajamise, korraldame regulaarselt kohtumisi ning arvestame pikaajalisi plaane tehes igati ka ettevõtjatega. Samas suhtume äärmiselt tõsiselt keskkonnaküsimustesse – ettevõtlus on meie piirkonda teretunud, kuid see ei saa toimuda elanike ja keskkonna arvelt ning iga hinnaga.

Meie piirkonna tulevik jääb alati seotuks merega. Meie piirkonna peamised arengumootorid on mereväravad ehk sadamad. Arendame koostöös Kunda Nordic Tsemendiga välja ettevõtlusala Kunda sadama lähistel ning rajame Kundasse, Mahusse ja Aserisse võimalused paatide ja teiste väiksemate aluste vette laskmiseks.

Jätkame meie rannaalade heakorrastamist ning tagame neis ka tulevikus võimaluse aktiivselt puhata ning piirkondlikke kultuuriüritusi korraldada. Rannarahva randa toomiseks rajame Kundast Aserini kulgeva matkaraja ühes peatuspaikade ja infotahvlitega.

Tagame turismihooajal vastavasisulise informatsiooni kättesaadavuse kõigis teenusekeskustes ning aitame kaasa piirkonna ühisele turustamisele.

1. Tagame ettevõtjatele ladusa ja konkreetse asjaajamise, korraldame regulaarselt koostöökohtumisi.
2. Suhtume keskkonnaküsimustesse nõudlikud nii enda kui ka ettevõtjate suhtes.
3. Arendame välja ettevõtlusala Kunda sadama lähistel.
4. Jätkame puhke- ja rannaalade heakorrastamisega.
5. Rajame Kunda-Mahu-Aseri suunal kulgeva rannarahva matkaraja.

5. Heakord ja vallamajandus

1. Viime lõpule Kunda linna tänavavalgustuse rekonstrueerimise, jätkame tänavavalgustuse kaasajastamist ka teistes asumites.
2. Koostame teede ja tänavate korrastamise kava.
3. Korraldame jäätmeveo ühtlaselt üle terve uue valla.
4. Laiendame Kunda majanduskeskuse tegevust ning moodustame üle valla tegutseva heakorraüksuse.
5. Tagame stabiilse lumetõrje iga püsielaniku majapidamiseni.

6. Koostöö ja avalikud suhted

1. Tagamaks kohaliku eelarve kujundamist kodanike osalusel, võtame kasutusele kaasava eelarvemenetluse.
2. Kujundame välja regulaarsete rahvakoosolekute traditsiooni erinevates piirkondades.
3. Tagame vallakodanikele pideva ja asjakohase informatsiooni kodulehe, sotsiaalmeedia ja kakskeelse valla ajalehe abil.
4. Jätkame seniseid sõprus- ja koostöösuhteid erinevate partneritega Lääne-Virumaalt, Eestist ja välismaalt.
5. Oleme valmis konstruktiivseks ja sõbralikuks koostööks kõigi volikogus esindatud osapooltega.

7. Halduskorraldus

1. Kaasame aruteludesse kõik võimalikud huvigrupid ning koostame kvaliteetse ja kaasaegse üldplaneeringu ühes kompleksse paki arengudokumentidega.
2. Tagame ladusa ja sõbraliku asjaajamise kõigile vallakodanikele.
3. Lähtume uue valla juhtimisstruktuuri koostamisel eelkõige neutraalsete välisekspertide soovitudest ning oma pikaajalistest kogemustest.
4. Korraldame volikogu istungeid külakorda erinevates paikades üle terve valla.
5. Suhtume nulltolerantsiga igasugustesse korrupsioonihõngulistesse tegevustesse.
6. Tagame Aseri valla, Kunda linna ja Viru-Nigula valla ühinemislepingu täitmise vähemalt järgmisel neljal aastal.